

Zápis z porady neprofesionálních pracovníků knihoven regionu Benešov konané 10. listopadu 2015 ve studovně Městské knihovny Benešov

Přítomní: Dle přiložené prezenční listiny

1) Ochrana knihovního fondu

Prezentovala Bc. Jindra Pánková, pracovnice Regionálního centra Městské knihovny Benešov

Co říká zákon

Ochrana knihovního fondu

- Provozovatel knihovny je povinen zajistit:
 - a) umístění knihovního fondu v podmínkách vhodných pro poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb,
 - b) ochranu knihovního fondu před odcizením a poškozením, zejména ochránit jej před nepříznivými vlivy prostředí,
 - c) restaurování knihovních dokumentů, popř. jejich převedení na jiný druh nosiče, je-li to třeba k jejich trvalému uchování.

Sankce

§ 19

- 1) Zjistí-li ministerstvo, že provozovatel knihovny porušil povinnost podle § 7 odst. 1, § 14 odst. 5, § 16 odst. 1 až 4 nebo některou z povinností podle § 18, uloží mu, aby zjištěné nedostatky odstranil a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu.
- 2) Pokud provozovatel knihovny v této lhůtě zjištěné nedostatky neodstraní, uloží mu ministerstvo pokutu ve výši od 5 000 Kč do 200 000 Kč

Ochrana knihovního fondu

- Ochrana před:
 - Zničením
 - Ztrátou
 - Opotřebováním
 - Škodlivými vlivy prostředí
- Zajištění klimatických, bezpečnostních a hygienických podmínek

Klimatická opatření

- Prostory větratelné a zabezpečené proti přímému slunečnímu záření (žaluzie)
- Udržování stálé teploty v prostorách určených pro čtenáře (cca 20°C)
- Vlhkost vzduchu 40-60%
- K osvětlení využívat studené světlo umístěné na stropě

Bezpečnostní opatření

- Protipožární ochrana (zákaz kouření, manipulace s otevřeným ohněm, hasicí přístroje)
- Odpovědnost za elektrické přístroje (kontrola při odchodu z pracoviště)
- Ochrana proti vodě (prostory bez vodovodního potrubí, regály 15 cm nad zemí)

- Prevence ztrát (na straně zaměstnanců i čtenářů, mříže, omezený přístup do skladu apod.)

Hygienické podmínky

- Před prvním použitím regálů provedena desinfekce, poté vždy 1x ročně
- 1x ročně provedena dezinfekce (proti výskytu mikroorganismů a hmyzu)
- 1x ročně provedena deratizace (výskyt a šíření hlodavců)
- Pravidelný úklid (podlaha dobře omyvatelná)
- Zákaz pití a jídla v prostorách knihovny
- Šatní skříňky, či věšák pro čtenáře

Další doporučení

- Vhodné uložení dokumentů do regálů
- Použití kvalitního obalového materiálu (průhledná balicí fólie)
- Oprava poškozených dokumentů (vytržené listy, roztržené listy, vazba apod.)
- NIKDY NESLEPUJEME KNIHY IZOLEPOU!!!

Kde mohu sehnat pomůcky

- ceiba.cz
 - Opravné pásy na knihy
 - Opravné pásy na hřbety knih
 - Pomůcky na čištění knih (přírodní guma na čištění knih, čistící houba apod.)
 - Lepidla
 - Fólie na balení knih (různé druhy) – cena záleží na druhu, počtu metrů apod., cca 500,- Kč – 1 800,- Kč
- www.ceiba.cz → vybavení knihoven
- LSE Integration
 - Samolepky (i barevné)
 - Samolepící etikety
 - Lepící pásy
 - Biblioboxy
 - www.biblioshop.cz

2) Revize knihovního fondu

Prezentovala Bc. Jindra Pánková, pracovnice Regionálního centra Městské knihovny Benešov

Co říká zákon

§ 16

Evidence a revize knihovního fondu

(1) Provozovatel knihovny musí vést evidenci knihovního fondu. Evidence knihovního fondu musí umožňovat kontrolu jednotlivých záznamů a zaručovat jejich nezaměnitelnost.

(2) K ověření souladu evidenčních záznamů o jednotlivých knihovních dokumentech se skutečným stavem je provozovatel knihovny povinen provádět revize knihovního fondu, a to:

a) jednou za 5 let, pokud její knihovní fond nepřesahuje 100 000 knihovních dokumentů,

b) jednou za 10 let, pokud její knihovní fond přesahuje 100 000 knihovních dokumentů a nepřesahuje 200 000 knihovních dokumentů, ...

(5) Provozovatel knihovny je povinen zajistit sepsání zápisu o výsledku revize knihovního fondu.

(6) Na postup při revizi knihovního fondu podle tohoto zákona se nevztahuje zvláštní právní předpis.

(7) Podrobnosti o vedení evidence knihovního fondu a náležitosti zápisu o výsledku revize knihovního fondu stanoví prováděcí právní předpis.

Sankce

§ 19

(1) Zjistí-li ministerstvo, že provozovatel knihovny porušil povinnost podle § 7 odst. 1, § 14 odst. 5, § 16 odst. 1 až 4 nebo některou z povinností podle § 18, uloží mu, aby zjištěné nedostatky odstranil, a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu.

(2) Pokud provozovatel knihovny v této lhůtě zjištěné nedostatky neodstraní, uloží mu ministerstvo pokutu ve výši od 5 000 Kč do 200 000 Kč.

Vyhláška MK k provedení zákona č. 257/2001 Sb.

§ 7

Náležitosti zápisu o výsledku revize knihovního fondu

Zápis o výsledku revize knihovního fondu obsahuje údaje o rozsahu revize, zahrnující úsek knihovního fondu, který byl revidován, a počet revidovaných knihovních dokumentů, datum zahájení a ukončení revizních prací, údaje o podkladech použitých při revizi, jména a příjmení osob, které revizi prováděly, a jejich funkci, popřípadě pracovní zařazení, a nález revize.

Pokud byl při revizi zjištěn rozdíl mezi evidovaným a skutečným stavem knihovního fondu, je součástí zápisu o výsledku revize knihovního fondu seznam zjištěných rozdílů.

Revize

- Cíl: srovnání skutečného stavu knihovního fondu se stavem evidovaným
- Revize je povinná
- Provádí jí revizní komise jmenovaná zřizovatelem (nejméně 2 osoby, členem nemůže být pracovník, který za fond zodpovídá)
- Revize 1x za 5 let u knihoven evidovaných na MK ČR, neevidované knihovny každý rok

Co je k tomu potřeba

- Neautomatizované knihovny
 - Na základě přírůstkového seznamu, či podle revizního katalogu
- Automatizované knihovny
 - V příslušném modulu

Jak to probíhá

- Postupně se kontrolují všechny dokumenty „na regále“
- Souhlasí-li údaje v dokumentu s údaji v evidenci, označí se dokument razítkem, či značkou (např. Rev.2015) – na rubu titulního listu u přírůstkového čísla
- Označen je i záznam daného dokumentu v přírůstkovém seznamu (v poli poznámka)
- Pro lepší přehled se může kniha poznačit na hřbetu (např. barevným proužkem)
- Nutná je revize též aktuálně vypůjčených dokumentů
- Knihovny po dobu revize mají většinou omezený provoz, či jsou úplně uzavřeny veřejnosti

Závěr revize

- Protokol o výsledku revize knihovního fondu
- Povinné údaje:
 - Rozsah revize, počet kontrolovaných knihovních jednotek
 - Doba realizace (datum zahájení a ukončení revize)
 - Evidenční podklady (přírůstkový seznam apod.)
 - Jména pracovníků, kteří revizi prováděli
 - Zjištěné skutečnosti (nesoulad mezi skutečným a evidovaným stavem)
 - Podpisy všech členů revizní komise

Přílohy protokolu

- Může být seznam nezvěstných jednotek
- Seznam literatury navržené na vyřazení

- S protokolem se seznamuje zřizovatel

Zkrácená revize

- Provádí se při předávání knihovny novému knihovníkovi
- Stav fondu se zjišťuje pouhým sečtením knihovních jednotek v knihovně a porovnání výsledku s přírůstkovým seznamem

Superrevize

- Není povinná, ale doporučuje se
- Dohledávání chybějících dokumentů
- Procento tolerovaných ztrát není stanoveno žádným předpisem

Možnost naší pomoci

- Dle koncepce regionálních funkcí knihoven ve Středočeském kraji na období 2014-2018
- Cíl: zajištění pomoci při revizi a aktualizaci knihovních fondů v obsluhovaných knihovnách ve Středočeském kraji
- Charakteristika činností:
 - Metodická pomoc při revizi knihovního fondu obsluhované knihovny dle platné legislativy – zejména pomoc při zahájení a ukončení revize, dohledávkách, opravách a zpracování protokolu revize
 - Metodická pomoc při aktualizaci knihovního fondu

3) Praktický rádce pro knihovníky – příručka Moravské zemské knihovny v Brně

Prezentovala Bc. Jindra Pánková, pracovnice Regionálního centra Městské knihovny Benešov

Příručku vydala Moravská zemská knihovna v Brně za přispění dotace Regionálních funkcí Jihomoravského kraje. Zpracována byla pro potřeby metodiček, pro pracovníky knihoven, zejména „neprofesionálních“ a využívá se také k výuce v kurzech MZK.

Obsah

- Veřejné knihovnické a informační služby
- Umístění a vybavení knihoven
- Propagace knihovny
- Akce knihovny pro veřejnost
- Statistické výkaznictví v knihovnách
- Možnosti využívání regionálních funkcí
- Užitečné informační zdroje pro inspiraci (knihovnické časopisy, el. konference, vzdělávání knihovníků, EIZ apod.)
- Systém knihoven
- Knihovnická legislativa
- Základní dokumenty knihovny
- Vícezdrojové financování knihoven (dotace)
- Knihovní fond (doplňování, evidence, vyřazování, revize, stavění, ochrana atd.)
- Katalogizace (nejsou RDA)

Volně ke stažení:

<https://www.mzk.cz/pro-knihovny/vzdelavani-knihovniku/prirucka-pro-knihovniky>

4) Obecní knihovna v Choceradech

Prezentovala MgA. Lucie Vrtalová, knihovnice Obecní knihovny v Choceradech

Obec

Obec Chocerady leží cca 18 km severovýchodně od Benešova a má 1224 obyvatel. K obci náleží ještě Komorní Hrádek, Vlkovec, Růženín, Vestec a Samechov. V obci se nachází mateřská i základní škola. I další občanská vybavenost obce je velmi dobrá.

Knihovna

Knihovna byla založena v roce 1927 rozhodnutím zastupitelstva obce. Počáteční fond čítal 266 svazků. Dnes knihovna sídlí v centru obce ve stejné budově s Rodinným centrem Sluníčko. Knihovna vlastní 7 456 svazků, odebírá 6 periodik, nabízí veřejný internet (2 počítače), otevřeno má tři dny v týdnu, včetně soboty – celkem 11 hodin. Knihovna pořádá množství akcí pro dospělé i dětské čtenáře.

Aktivity pro dětské čtenáře

- Čtení a promítání pro děti od 3 let – ZAČÍNÁME S KLASIKY (zaměřeno na české autory, krátké čtení, promítání pohádky, výtvarná dílna, tematické občerstvení)
- Školka – krátké programy pro předškoláky

- První stupeň ZŠ – pravidelné návštěvy jednotlivých tříd
- Družina – návštěva vždy ve čtvrtek odpoledne
- Nejlepší čtenář – celoroční soutěž o nejlepšího čtenáře v jednotlivých třídách
- Čtenářský klub
- Spolupráce s výtvarným kroužkem (výzdoba knihovny, společné projekty – autorská kniha, průvodce podle knih M. Šaška To jsou Chocerady, komiks a další)
- Společenské hry k vypůjčení v knihovně

Aktivity pro dospělé

- Přednášky a besedy pro dospělé (cestopisné besedy – Peru, Bolívie, Finsko, Japonsko..., setkání s výraznými osobnostmi z různých oborů – překladatel Vladimír Piskoř, egyptolog Jiří Janák, parazitolog Michal Giboda a jiní)
- Autorské čtení a koncerty
- Sochařské sympozium
- Pojízdna knihovna – služba čtenářům ze vzdálenějších částí obce
- Čtenář roku
- Pravidelné zprávy o knihovně v tisku, na webu a ve vývěskách, plakáty

5) Aktuality z knihovnictví a další důležité informace

Prezentovala Bc. Jindra Pánková, pracovnice Regionálního centra Městské knihovny Benešov

INSPIROMAT PRO KNIHOVNY

- Spuštění v Týdnu knihoven 5.-11.10.2015
- Bude nabízet mnoho námětů, správných postupů, nápaditých her a dalších aktivit pro činnost knihoven
- Cíl: vzájemná výměna nápadů, aktivit a motivace
- Sdílet: <http://skipcr.cz/akce-a-projekty/formulare/inspiromat>

SETKÁNÍ SENIORŮ SKIP

- Proběhlo ve dnech 25.-27.8.2015
- Program nejprve spíše kulturní (prohlídka města, zámku apod.), poté odborný na téma budoucnosti knihoven a knihovnictví
- Nakonec certifikát, že účastníci splnili veškeré podmínky k tomu, aby byli stále považováni za vzdělané a aktivní knihovníky

DOTACE – MINISTERSTVO KULTURY, ODBOR UMĚNÍ, LITERATURY A KNIHOVEN

- Program Veřejné informační služby knihoven – VISK
- Hlavní priority 2016
 - Zlepšení vzájemné kooperace knihoven
 - Zahájení a pokračující automatizace
 - Podpora zahájení výpůjček e-knih
 - Podpora upgrade AKS z formátu UNIMARC na MARC21
 - Podpora projektů celostátního významu
 - Podpora všeobecné dostupnosti knihovnických služeb pro občany se zdravotním postižením
- Dotační řízení Knihovna 21.století – K21

- Podpora práce s národnostními menšinami a integrace cizinců, podpora všeobecné dostupnosti knihovnických služeb pro občany se zdravotním postižením, kulturní, výchovná a vzdělávací činnost
- Přihlášky a podmínky na adrese: <http://mkcr.cz/>
- VISK též na: <http://visk.nkp.cz/>
- K 21 též na: http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=02_Knihovna21.htm

UZÁVĚRKA 10. PROSINCE!!!

STŘEDOČESKÝ KRAMERIUS 2015

- 8. října 2015 proběhlo v SVK v Kladně předání ocenění pěti nejlepším neprofesionálním knihovnicím Středočeského kraje
 - paní Lucie Vrtalová z Obecní knihovny Chocerady
 - <http://www.chocerady.cz/obecni-knihovna/>
 - paní Pavla Staňková z Obecní knihovny Mutějovice
 - <http://www.mutejovice.cz/informace-pro-obcany/knihovna/>
 - paní Dagmar Strbíková z Místní knihovny Miskovice
 - <http://knihovnamiskovice.webz.cz/>
 - paní Hana Jandovská z Knihovny Zdiby
 - <http://obeczdiby.cz/knihovna/>
 - paní Ivana Dvořáková z Obecní knihovny v Dublovicích
 - <http://www.dublovice.cz/>
- Všem oceněným srdečně blahopřejeme!!!

SOUTĚŽ MĚSTSKÁ KNIHOVNA ROKU 2015

- Na stránkách SKIP ČR
- Celkem se účastnilo 39 městských knihoven
- Vyhlášení vítězů proběhlo spolu s předáním cen Ministerstva kultury ČR „Knihovna roku 2015“ ve čtvrtek 8.10.2015 v Klementinu
- Vítězové:
 - Města do 5 000 obyvatel – MK Jevišovice
 - <http://www.knihovnajevisovice.webk.cz/>
 - Města od 5 001 do 10 000 obyvatel – MK Sedlčany
 - <http://www.knihovna-se.cz/>
 - Města od 10 001 do 20 000 obyvatel – MK Louny
 - <http://www.mkl.cz/>
 - Města od 20 001 do 50 000 obyvatel – MK Třebíč
 - <http://www.knihovnatr.cz/cze/>
 - Města od 20 001 do 50 000 obyvatel – Knihovna Karla Dvořáka Vyškov
 - <http://www.kkdvyskov.cz/>
 - Města nad 50 000 obyvatel – Knihovna města Olomouc
 - <http://www.kmol.cz/>

KNIHOVNA ROKU 2015

- 8. října 2015 v Zrcadlové kapli Klementina v Národní knihovně ČR
- Ocenění Ministerstva kultury ČR a SKIP
- Několik kategorií

- <http://ipk.nkp.cz/knihovnicke-souteze-a-ceny/knihovna-roku/knihovna-roku-2015/knihovna-roku-ceny-pridelene-roku-2015>
- **Kategorie základní knihovna**
 - Městská knihovna Hroznětín
 - <http://www.hroznetin.knihovna.info/>
 - Karlovarský kraj
 - Knihovnice: Vendula Zábelová
- **Zvláštní ocenění a diplom**
 - Místní knihovna Vrdy
 - <http://www.obecvrdy.cz/volny-cas/knihovna/>
 - Kraj Středočeský
 - Knihovnice: Mgr. Petra Kobelová
- **Zvláštní ocenění a diplom**
 - Obecní knihovna v Kuníně
 - <http://kunin.knihovna.cz/>
 - Kraj Moravskoslezský
 - Knihovnice: Markéta Kuběnová
- **Kategorie informační počin v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb**
 - Městská knihovna Třinec
 - za podporu čtenářství formou kritického myšlení a aktivní zapojení dospívající mládeže do života komunity
 - <http://knih-trinec.cz/>
- **Diplom**
 - Městská knihovna Mikulov za projekt „Kniha do vlaku“
 - <http://mikulov.knihovna.cz/kniha-do-vlak/>

CENA MARK 2015

- Dne 2. října 2015 byla na Knihovnickém happeningu ve Vyškově po šesté udělena cena MARK
- Cenu uděluje Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP)
- Cílem projektu je podpořit a ocenit mimořádné tvůrčí aktivity mladých pracovníků knihoven, případně studentů oboru ve věku do 35 let a ocenit jejich konkrétní mimořádný přínos oboru v kalendářním roce
- Pro knihovníky do 35 let věku života
- <http://www.skipcr.cz/akce-a-projekty/akce-skip/mark>
- Oceněna byla **Mgr. Eva Vojtíšková** z Knihovny Jiřího Mahena v Brně
- za komplexní a systematickou projektovou činnost v KJM zaměřenou na vzdělávací a kulturní aktivity, realizované zejména ve prospěch uživatelů s různými druhy handicapů a za uplatňování netradičních postupů při zavádění nových služeb v rámci projektu Lekotéka – hračky a pomůcky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

VZDĚLÁVÁNÍ BENEŠOV

- 11.-15.1.2016 Konzultační týden
 - Pomoc při vyplňování statistických výkazů
 - Jakékoli dotazy

- Možnost vlastního výběru knih do výměnných souborů (také přístup do depozitářů) – lepší zavolat předem
- PC kurzy
 - Jak snadno vytvořit webové stránky (Webnode)
 - Práce v programu na úpravu krátkých videí (Free Video Editor)
- Přednášky
 - Současná americká literatura v českých překladech
 - Současná německá literatura v českých překladech
 - Psychologie dětského čtenáře
 - Setkání s Klárou Smolíkovou
 - PR knihoven

VZDĚLÁVÁNÍ Kladno

- Plánováno na rok 2016
 - Bezpečné používání informačních technologií (Kladno, 5)
 - Tabulkový kalkulátor MS Excel (začátečníci) (Praha, 20)
 - Práce s Internetem a zpracování dat (Praha, 5)
 - Šablony webu pro obecní knihovnu (zač.) (Kladno, 5)
 - Textový a grafický editor MS Publisher (Praha, 2x5)
 - Práce s digitální fotografií v programu GIMP (Kladno, 5)
 - Práce s digitální fotografií v programu Zoner Photo Studio FREE (Kladno, 5)
 - Windows10 a novinky v oblasti informačních technologií (Praha, 2x5)
 - Facebook vaší knihovny a další sociální sítě (Praha, 2x5)
 - Citujeme správně pomocí Citace.com (Praha, 2x10)
 - Databáze v knihovnách I. (Praha, 10)

6) Možnost dotazů a diskuze

V Benešově dne 30.01.2016

Zapsala: Bc. Jindra Pánková